

SELVITYS TAIDEMUSEON TILOISTA JA HENKILÖSTÖSTÄ

Taidemuseon tilat

Kajaanin taidemuseo sijaitsee entisessä poliisitalossa Linnankatu 14. Rakennus on asemakaavassa suojeltu ja tarkoitettu julkiseen käyttöön. Tilat on saneerattu taidemuseokäyttöön vuoden 1993 alussa ja ne ovat toimivat taidemuseon tarpeisiin. Kajaanin kaupunkikeskusta -hankkeessa todettiin kaupunkikeskustan kehittämisen kannalta ongelmalliseksi vetovoimaisten kulttuurikohteiden puute Raatihuoneen torin läheisyydessä, tällä hetkellä ainoastaan taidemuseo palvelee näitä tarpeita kehittämisaikavälillä.

Taidemuseoille on asetettu tiukat vähimmäiskriteerit teosten esillepanon osalta. Ilman suhteellisen kosteuden on oltava 50 %, lämpötilan + 20 astetta, ikkunoissa on oltava UV suojaus, ilmanvaihdon on toimittava suodatettuna, mikäli olosuhdekriteerit eivät täyty ei teoksia saada lainaan näyttelyä varten. Samat kriteerit koskevat myös kameravalvontaa, kulunvalvontaa, hälytysjärjestelmää, kulku- ja pelastusteitä, palo-ovia jne. Taidemuseon teosvarastot on suojattu ja ne sijaitsevat taidemuseorakennuksessa ja täyttävät pääosin vaaditut kriteerit. Osa varastoista on hajasijoitettu eri pisteisiin eivätkä ne täytä museovaraston laatuvaatimuksia. Varastokadun tiloista taidemuseo joutuu luopumaan eikä korvaavia tiloja ole löytynyt.

Taidemuseon siirtyminen Kaukametsän tai Kajaanin kaupungin kirjaston tiloihin

Kaukametsä: Lämpötilat ovat soveltumattomat taidemuseon käyttöön. Sali menettää ravintolatilat ja naulakkotilat, olosuhteet eivät vastaa museokriteerejä miltään osin. Myös musiikkiopiston aula on soveltumaton taidemuseon käyttöön. Kansalaisopiston tilat käytiin läpi kaksi vuotta sitten. Tilat olisivat verrattavissa taidemuseon nykyisiin tiloihin neliöiden osalta, mutta ne vaatisivat erittäin perusteellisen saneerauksen olosuhteiden osalta. Esim. ilmastointi ja ikkunat pitäisi uusida, valvonta- ja suojaustekniikka pitäisi rakentaa alusta lähtien, teosten ripustusseiniä pitäisi rakentaa lisää, väliseiniä pitäisi purkaa jne. Samalla kansalaisopistolle pitäisi löytää korvaavat tilat työpajoineen, kieliluokkineen jne. Kaukametsä vaihtoehto suljettiin pois edellisessä katselmuksessa liian kalliiden saneerauskustannusten vuoksi.

Kajaanin kaupungin kirjasto: Mahdollinen taidemuseon sijaintipaikka on kirjaston toinen kerros. Tilat eivät vastaa nykyisellään museotoiminnan kriteerejä ilmanvaihdon, valaistuksen, kosteuden, lämmön säädön, paloturvallisuuden, hälytysjärjestelmien osalta, ne on rakennettava kirjaston tiloihin. Myös väliseiniä joudutaan purkamaan ja lasiseiniä korvaamaan uusilla seinillä. Kirjasto menettää musiikkiosaston tilat ja kahvion, Kirjaston auditorio tuo kirjastolle tuloja, joten se jää kirjaston käyttöön taidemuseon tiloihin. Iltaluennot ja tilaisuudet vaativat lisähenkilöstön palkkaamista taidemuseon ollessa suljettu. Kirjastolla ei ole antaa varastotiloja taidemuseolle ja ne on vuokrattava ulkopuolisilta. Taidemuseon ylläpito kustannukset ovat noin 30.000 euroa, ulkopuolisten varastojen vuokratkustannukset ovat noin 22.000 euroa (Markku Haverisen arvio vuonna 2009) Säästö on vuositasolla noin 10.000 euroa nykyiseen tilanteeseen verrattuna.

Taidemuseon henkilöstö

Taidemuseolla työskentelee viisi henkilöä, jotka kaikki kuuluvat valtionosuuden piiriin. Työaikalain mukaan työntekijöitä vaaditaan kuusi, joten puuttuva työntekijä on korvattu siviilipalvelumiehellä tai työllisyysvaroin palkatulla työntekijällä. Museolaki edellyttää taidemuseolta alakohtaista johtajaa, jolla on ylempi korkeakoulu tutkinto pääaineena taidehistoria sekä toista korkeakoulutettua työntekijää, jolla on alakohtainen koulutus ja työkokemus. Lisäksi museolla on oltava riittävä muu henkilökunta. Kajaanin taidemuseo täyttää työaika- ja museolain edellyttämän minimin, jos työllisyysvaroin palkattu henkilö lasketaan mukaan. Kajaani kaupungin maksuosuus työntekijää kohden jää alle 3000 euron vuodessa. Taidemuseon konttori- ja avustavahenkilöstö on ollut yhteinen Kainuun Museon kanssa jo vuosia.

Yhteenveto

Kajaanin taidemuseon tilat ovat nykyisellään riittävät, kelvolliset ja kaupungille edulliset. Siirtyminen muihin tiloihin vaatii kalliin saneerauksen ja näissä tiloissa olevien toimintojen siirron muihin tiloihin, joka lisää kustannuksia. Toiminnallisesti taidemuseo sijaitsee keskeisellä paikalla ja palvelee oppilaitoksia sekä matkailijoita hyvin. Kaupungin valtuuston asettamia tavoitteita kulttuuripalveluille ovat matkailun ja kulttuurikasvatuksen tukeminen, molemmat toteutuvat taidemuseon osalta nykyisissä tiloissa parhaiten. Varasto-ongelma on yhteinen Kainuun Museon kanssa ja se pitäisi ratkaista lähitulevaisuudessa.

Taidemuseon henkilöstö tuottaa kaupungille rahaa, jos verotulot lasketaan mukaan. Henkilöstön siirrot muihin tehtäviin vievät henkilötyövuoteen perustuvan valtion osuuden, menetys on vähintään 26.500 euroa työntekijää kohden. Työllisyysvaroin palkattu työntekijä mukaan laskien taidemuseon henkilökunta täyttää lain asettamat kriteerit.

Liitteessä kaksi on taidemuseon työntekijöiden toimenkuvat.

Heikki Aranne, taidemuseon johtaja 12/2010